

Indberetninger om magtanvendelse

Handicap- og psykiatriområdet (voksne)
og sundheds- og omsorgsområdet

Årsrapport 2025

Grundlæggende principper for reglerne om magtanvendelse

Servicebogen indeholder regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne fra 18 år, der har en betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne.

Formålet med reglerne er at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten til det absolut nødvendige.

At forebygge og begrænse magtanvendelse står centralt i reglerne om magtanvendelse. Det er et grundlæggende princip for magtanvendelse, at magt først kan anvendes, når det har vist sig umuligt at løse den pågældende situation på anden vis.

Følgende grundlæggende principper skal iagttages i forbindelse med reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten:

Magtanvendelse må aldrig erstatte omsorg, pleje og socialpædagogisk hjælp og støtte.

Personalet skal altid først forsøge at få personen til at medvirke frivilligt.

Magtanvendelse skal stå i et rimeligt forhold til det, der søges opnået. Hvis mindre indgribende foranstaltninger er tilstrækkelige, skal disse anvendes.

Magtanvendelse skal være så skånsom og kortvarig, som situationen tillader det og tage hensyn til borger og andre.

Anvendelse af magt og andre indgreb i selvbestemmelsesretten må alene ske for at sikre personens omsorg, værdighed og tryghed eller tilgodese hensynet til fællesskabet på bo- eller dagtilbuddet eller hensynet til andre.

Magt må ikke anvendes medmindre lovens bestemmelser er opfyldt

Sagsbehandling på Socialområdet

Aftaleholderne indenfor Socialområdet er ansvarlige for, at al magtanvendelse indberettes, og at reglerne for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overholdes.

Indberetninger om magtanvendelse sendes til Stab for Socialområdet.

Staben fungerer som sparringspartner og gennemgår indberetninger med henblik på kvalitetssikring af udmøntning af reglerne om magtanvendelse. Såfremt Staben har spørgsmål eller er uenige i anvendelsen af magt, kontaktes det respektive tilbud med henblik på en nærmere redegørelse og sparring på de pædagogiske overvejelser og lovligheden af anvendelse af magt.

Herudover afvikler Staben undervisning i reglerne minimum 2 gange årligt for personalet på Socialområdet.

Hvis der har været et magtindgreb over for en borger, skal der foreligge en handleplan for, hvordan personalet fremadrettet vil forebygge anvendelsen af magt.

Sagsbehandling på sundheds- og omsorgsområdet

Aftaleholderne på Sundheds- og Omsorgsområdet er ansvarlige for, at magtanvendelse indberettes, og at reglerne for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overholdes.

Indberetningerne sendes til Sundhedsfagligt Kvalitetsteam, der behandler de enkelte sager under aftaleholder for Visitation og Hjælpemidlers ledelsesansvar. Sundhedsfagligt Kvalitetsteam har udarbejdet en vejledning omkring magtanvendelse til personalet.

Sundhedsfagligt Kvalitetsteam er sparringspartner og har derudover ansvaret for at vurdere, om der er lovhjemmel for magtindgrebet. Er der ikke lovhjemmel, kontaktes enheden, med henblik på en nærmere redegørelse og sparring i forhold til de pædagogiske overvejelser.

Der skal foreligge en handleplan for, hvordan personalet fremadrettet vil forebygge anvendelsen af magt.

Oversigt over indberettede magtanvendelser

Nedenfor fremgår de samlede indberetninger af magtanvendelser for 2025.

Oversigt over indberettede magtanvendelser i 2025

	Afværgehjælp				Fastholdelse m.v.				Særlige døråbnere			
	§124 c				§124 d				§125			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt
Socialområdet:												
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden												
Psykatri og Rusmidler: Dolmer Have/ Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17												
Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget/Aktivitetstilbud				1	2	4		1				
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/ Broagervej/Aktivitetstilbud AC Auning/GL. Estrup												
Område Ørsted: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/Stadionparken/Broagervej/Aktivitetstilbud						1						
ANDRE KOMMUNER												
Kofoedsminde, Rødby												
REGIONALE TILBUD												
Bronzealdertoften, Aarhus V												
Boligerne Lene Bredahls Gade, Randers												
Specialområdet Autisme, Hinnerup												
Rindbæk Hus 2												

	Afværgehjælp				Fastholdelse m.v.				Særlige døråbnere			
	§124 c				§124 d				§125			
Mosetoften, Viborg					1	1	1	1				
Sct. Mikkel, Viborg												
Svalevej, Assentoft												
Sødisbakke, Mariager												
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD												
Hadruplund, Hundslund												
Specialområde Autisme, Gødvad												
PRIVATE TILBUD												
Bostedet Brændtvad												
Sundhed og Omsorg:												
Digterparken												
Violskrænten/Grønnegården						3	1					
Fuglsanggården												
Glesborg												
Møllehjemmet												
Farsøhthus												
Hjemmepleje Grenå												
Hjemmepleje Glesborg/Allingåbro												
Døgngenoptræning Auning												
I alt				1	3	9	2	2				

	Stofsele - fald				Stofsele - uhensigtsmæssig sidestilling				Stofsele - pludselige og ukontrollerbare bevægelser			
	§128 stk. 1, nr. 1, litra a				§ 128 stk. 1, nr. 1, litra b				§ 128 stk. 1, nr. 1 litra c			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt
Socialområdet:												
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden												
Psykatri og Rusmidler: Dolmer Have/Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17												
Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget og Aktivitetstilbud												
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/ Broagervej/Aktivitetstilbud AC Auning/GL. Estrup												
Område Ørsted/Auning/Allingåbro: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/Stadionparken/Broagervej/Aktivitetstilbud	3	3	1		3	3	1					
ANDRE KOMMUNER												
Kofoedsminde, Rødby												
REGIONALE TILBUD												
Boligerne Lene Bredahls Gade, Randers												
Fenrishus, Aarhus	3	3	3	3								
Specialområdet Autisme, Hinnerup												

	Stofsele - fald				Stofsele - uhensigtsmæssig sidestilling				Stofsele - pludselige og ukontrollerbare bevægelser			
	§128 stk. 1, nr. 1, litra a				§ 128 stk. 1, nr. 1, litra b				§ 128 stk. 1, nr. 1 litra c			
Rindbæk Hus 2												
Mosetoften, Viborg												
Sct. Mikkell, Viborg												
Sohngårdsholmvej Aalborg	3	3	3	3	3	3	3	3				
Svalevej, Assentoft												
Sødisbakke, Mariager												
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD												
Hadruplund, Hundslund												
PRIVATE TILBUD												
Bostedet Brændtved												
Sundhed og omsorg:												
Digterparken												
Violskrænten/Grønnegården												
Fuglsanggården												
Glesborg												
Møllehjemmet												
Farsøhthus												
Hjemmepleje Grenå												
Hjemmepleje Glesborg/Allingåbro												
Døgngenoptræning Auning				1								
I alt	9	9	7	7	6	6	4	3				

	Stofsele - hjælp til at udføre en handling, som uden en stofsele el.lign. ville være særdeles begrænset eller anstrengt. § 128, stk. 1, nr. 2				Tryghedsskabende velfærdsteknologi §128 b				Låsning og sikring af yderdøre §128 c			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt
Socialområdet:												
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden												
Psykatri og Rusmidler: Dolmer Have/Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17												
Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget og Aktivitetstilbud												
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/ Broagervej/Aktivitetstilbud AC Auning/GL. Estrup												
Område Ørsted/Auning/Allingåbro: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/Stadionparken/Broagervej/Aktivitetstilbud												
ANDRE KOMMUNER												
Kofoedsminde, Rødby												
REGIONALE TILBUD												
Boligerne Lene Bredahls Gade, Randers												
Fenrishus, Aarhus												

	Stofsele - hjælp til at udføre en handling, som uden en stofsele el.lign. ville være særdeles begrænset eller anstrengt. § 128, stk. 1, nr. 2				Tryghedsskabende velfærdsteknologi §128 b				Låsning og sikring af yderdøre §128 c			
Specialområdet Autisme, Hinnerup												
Rindbæk Hus 2												
Mosetoften, Viborg												
Sct. Mikkel, Viborg												
Sohngårdsholmvej Aalborg												
Svalevej, Assentoft												
Sødisbakke, Mariager												
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD												
Hadruplund, Hundslund												
PRIVATE TILBUD												
Bostedet Brændtvad												
Sundhed og omsorg:												
Digterparken												
Violskrænten/Grønnegården					2	1	1					
Fuglsanggården												
Glesborg												
Møllehjemmet												
Farsøhthus												
Hjemmepleje Grenå												
Hjemmepleje Glesborg/Allingåbro												
Døgngenoptræning Auning						1	1					
I alt					2	2	2					

	Låsning og sikring af døre til fællesopholdsrum § 128 d				Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkkener §128 e				Låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal §128 f			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt
Socialområdet:												
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden												
Psykatri og Rusmidler: Dolmer Have/Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17												
Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget og Aktivitetstilbud												
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/ Broagervej/Aktivitetstilbud AC Auning/GL. Estrup												
Område Ørsted/Auning/Allingåbro: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/ Stadionparken/Broagervej/ Aktivitetstilbud												
ANDRE KOMMUNER												
Kofoedsminde, Rødby												
REGIONALE TILBUD												
Boligerne Lene Bredahls Gade, Randers												
Fenrishus, Aarhus												
Specialområdet Autisme, Hinnerup												

	Låsning og sikring af døre til fællesopholdsrum § 128 d				Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkkener §128 e				Låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal §128 f			
Rindbæk Hus 2												
Mosetoften, Viborg												
Sct. Mikkell, Viborg												
Sohngårdsholmvej Aalborg												
Svalevej, Assentoft												
Sødisbakke, Mariager												
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD												
Hadruplund, Hundslund												
PRIVATE TILBUD												
Bostedet Brændtved												
Sundhed og omsorg:												
Digterparken												
Violskrænten/Grønnegården												
Fuglsanggården												
Glesborg												
Møllehjemmet												
Farsøhthus												
Hjemmepleje Grenå												
Hjemmepleje Glesborg/Allingåbro												
Døgngenoptræning Auning												
I alt												

	Låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal §128 f				Låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. § 128 g				Adgang til en beboers bolig i et botilbud §128 h			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. Kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kat	2. kvt	3. kvt	4. Kvt
Socialområdet:												
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden												
Psykiatri og Rusmidler: Dolmer Have/Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17												
Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget og Aktivitetstilbud												
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/ Broagervej/Aktivitetstilbud AC Auning/GL. Estrup												
Område Ørsted/Auning/Allingåbro: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/Stadionparken/Broagervej/Aktivitetstilbud												
ANDRE KOMMUNER												
Kofoedsminde, Rødby												
REGIONALE TILBUD												
Boligerne Lene Bredahls Gade, Randers												
Fenrishus, Aarhus												
Specialområdet Autisme, Hinnerup												

	Låsning og sikring af låger m.v. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal §128 f				Låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. § 128 g				Adgang til en beboers bolig i et botilbud §128 h			
Rindbæk Hus 2												
Mosetoften, Viborg												
Sct. Mikkel, Viborg												
Sohngårdsholmvej Aalborg												
Svalevej, Assentoft												
Sødisbakke, Mariager												
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD												
Hadruplund, Hundslund												
PRIVATE TILBUD												
Bostedet Brændtvad												
Sundhed og omsorg:												
Digterparken												
Violskrænten/Grønnegården												
Fuglsanggården												
Glesborg												
Møllehjemmet												
Farsøhthus												
Hjemmepleje Grenå												
Hjemmepleje Glesborg/Allingåbro												
Døgngenoptræning Auning												
I alt												

	Flytning uden samtykke §§ 129 og 129 a				Bestemmelserne kap. 24 a Kortvarigfastholdelse i personlig hygiejne-situationer §136 a				Bestemmelserne i kap. 24 b Fastholdelse i personlig hygiejne-situationer §136 c			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt
Socialområdet:												
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden												
Psykatri og Rusmidler: Dolmer Have/ Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17												
Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget/ Aktivitetstilbud												
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/ Broagervej/ Aktivitetstilbud AC Auning/GL. Estrup												
Område Ørsted: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/Stadionparken/Broagervej/ Aktivitetstilbud												
ANDRE KOMMUNER												
Kofoedsminde, Rødby												
REGIONALE TILBUD												
Bækketoften, Hedensted	1											
Specialområdet Autisme, Hinnerup Rindbæk Hus 2												
Mosetoften, Viborg												

	Flytning uden samtykke §§ 129 og 129 a				Bestemmelserne kap. 24 a Kortvarigfastholdelse i personlig hygiejne-situ- ationer §136 a				Bestemmelserne i kap. 24 b Fastholdelse i personlig hygiejne-situationer §136 c			
Sct. Mikkil, Viborg												
Svalevej, Assentoft												
Sødisbakke, Mariager												
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD												
PRIVATE TILBUD												
Bostedet Brændtvad												
Atlas Gilleje		1										
Sundhed og omsorg:												
Digterparken												
Violskrænten/Grønnegården									1			
Fuglsanggården									2			
Glesborg												
Møllehjemmet												
Farsøhthus												
Hjemmepleje Grenå									1			
Hjemmepleje Glesborg/Allingåbro												
Døgngenoptræning Auning												
I alt	1	1							4			

	Flytning uden samtykke			
	§136 f			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt
Socialområdet:				
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden				
Psykiatri og Rusmidler: Dolmer Have/Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17				
Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget/Aktivitetstilbud				
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/ Broagervej/Aktivitetstilbud AC Auning/Gl. Estrup				
Område Ørsted/Auning/Allingåbro: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/ Stadionparken/Broagervej/ Aktivitetstilbud				
ANDRE KOMMUNER				
Kofoedsminde, Rødby				
REGIONALE TILBUD				
Specialområdet Autisme, Hinnerup Rindbæk Hus 2				
Mosetoften, Viborg				
Sct. Mikkel, Viborg				
Sødisbakke, Mariager				
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD.				

PRIVATE TILBUD				
Bostedet Brændtvad				
Sundhed og omsorg:				
Digterparken				
Violskrænten/Grønnegården				
Fuglsanggården				
Glesborg				
Møllehjemmet				
Farsøhthus				
Hjemmepleje Grenå				
Hjemmepleje Glesborg/Allingåbro				
Døgngenoptræning Auning				
I alt				

	Nødværge/nødret				Indgreb uden hjemmel			
NORDDJURS KOMMUNE	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. kvt	1. kvt	2. kvt	3. kvt	4. Kvt
Socialområdet:								
Område Grenaa: Skovstjernen/Ålunden/Nærheden								
Psykiatri og Rusmidler: Dolmer Have/Bofællesskaberne i Glesborg/Rusmidler/AUC/No 17 0					2			

Område Ørum: Nøddebo/Nyvang/Åparken/Kornvænget/Aktivitetstilbud		2				2	3	
Område Auning/Allingåbro: Banesvinget/Stadionparken/Broagervej/Aktivitetstilbud AC Auning/Gl. Estrup								
Område Ørsted/Auning/Allingåbro: Skovvang/Kærvang/Banesvinget/Stadionparken/Broagervej/Aktivitetstilbud					1			
ANDRE KOMMUNER								
Kofoedsminde, Rødby								
REGIONALE TILBUD								
Bronzealdertoften, Aarhus V								
Boligerne Lene Bredahls Gade, Randers								
Specialområdet Autisme, Hinnerup Rindbæk Hus 2								
Mosetoften, Viborg					2	1		2
Sct. Mikkel, Viborg								
Svalevej, Assentoft								
Sødisbakke, Mariager					8	1		
Sølund, Skanderborg - OBS ER ET KOMMUNALT TILBUD							1	
Hadruplund, Hundslund								
Specialområde Autisme, Gødved								
PRIVATE TILBUD								
Bostedet Brændtved								
Højtoft					1			
I alt		2			14	4	4	2

Kommentarer til årsrapporten 2025

Idet der er sket ændringer i reglerne om magtanvendelse pr. 1. januar 2025, er der foretaget ændringer i ovenstående skema. Ændringerne består i form af tilføjelse af følgende bestemmelser:

- Situationsbestemt kamerakig jævnfør servicelovens § 128 b, stk. 1
- Låsning og sikring af skabe og skuffer m.v. jævnfør servicelovens § 128 g
- Adgang til en beboers bolig i et botilbud jævnfør servicelovens § 128 h

Det bemærkes, at det alene er Familieretshuset, der har afgørelseskompetencen i forhold til disse bestemmelser.

Herudover er servicelovens § 136 d - fastholdelse m.v. ved meget grænseoverskridende eller konfliktskabende adfærd - undtaget af rapporten, idet denne bestemmelse er ophævet og pr. 1. januar 2025 sammenskrevet i servicelovens § 124 d.

Sammenskrivningen af bestemmelserne medfører, at de tidligere lempelige regler for fastholdelse i § 136 d, som vedrørte personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne, som er en konsekvens af demens med mere nu gælder for alle voksne med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne.

Socialområdet:

Indberetninger af magtanvendelse i 2025 vurderes at være jævnt fordelt mellem botilbud og på forskellige kvartaler.

Der har dog særligt i 1. kvartal været situationer, hvor magtanvendelse er foretaget uden hjemmel i serviceloven.

Staben for Socialområdet er altid i løbende dialog med tilbuddene omkring håndteringen af disse episoder, herunder hvordan lignende situationer bør forebygges. Denne dialog har resulteret i et markant fald af indgreb.

Der er foretaget korrektion i forhold til indgreb foretaget i 1. og 2. kvartal 2025. Korrektionen omhandler følgende:

- Det fremgår af kvartalsrapport for 1. og 2. kvartal 2025, at der i Område Ørum er foretaget henholdsvis 1 og 5 fastholdelser jævnfør servicelovens § 124 d. Dette beror på en tastefejl, hvorfor oplysningerne er korrigeret, så det fremgår af årsrapporten, at der er tale om 2 fastholdelser i 1. kvartal 2025 og 4 fastholdelse i 2. kvartal 2025.
- Der er registreret 1 flytning uden samtykke i 2. kvartal 2025. Denne oplysning var ikke tilgængelig på tidspunktet for udarbejdelse af kvartalsrapporten, hvorfor den er medtaget i nærværende årsrapport.

Samlet set er det forvaltningens vurdering, at magtanvendelserne ikke giver anledning til yderligere bemærkning.

Rapporten indeholder oplysninger om indgreb foretaget i nødværge jævnfør straffelovens § 13, nødret jævnfør straffelovens § 14 samt indgreb foretaget uden hjemmel.

Det bemærkes, at for så vidt angår registrering af indgreb foretaget som nødværge/nødret, er der taget udgangspunkt i det enkelte tilbuds indberetning af indgrebet. Det er dog alene op til domstolene at tage stilling hertil.

Forvaltningen gør opmærksom på, at en borgers anvendelse af stofsele bliver registreret månedsvis. Det betyder, at når en borger har anvendt stofsele hver måned i et kvartal, bliver det registreret som 3 anvendelser af stofsele i kvartalet.

Sundhed- og Omsorgsområdet:

I Sundhed og Omsorg opgøres antallet af indberettede magtanvendelser som antallet af borgere, hvor der har været en kommunal afgørelse/foreligger en forhåndsgodkendelse i det pågældende kvartal.

Der har i 2025 været fire indberetninger på akut magtanvendelse hos enkeltstående borgere, som ikke kunne godkendes, da typen af magtanvendelse ikke er beskrevet i servicelovens regler om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten. Det Sundhedsfaglige Kvalitetsteam har efterfølgende været i kontakt med de pågældende enheder, herunder afholdt møde med ledelse og givet sparring til relevante medarbejdere om, hvordan en lignende situation bør håndteres og dokumenteres i fremtiden.

I andet kvartal er der indberettet et indgreb med henvisning til nødret (straffelovens § 14).

Samlet set vurderes det, at indberetningerne af magtanvendelse i Sundhed og Omsorg ligger stabilt, og udover ovenstående giver de ikke anledning til bemærkninger.